

ЛЮДЗІ – ЗОРКІ

Людзі – зоркі:

*запаляцца ў свеце,
Замігаццяць навокал, зазіхаццяць.*

І колькі трэба Зямлі

*пасвецячы,
Скаццяцца зноў з небасхілу
жыцця.*

К. Цвірка.

«Добры дзені» мае родныя!

Атрымаў ад вас тры пісьмы запар. Гэта з-за надвор'я. Цяпер часта здараецца, таму паштовыя самалёты затрымліваюцца...

Тут таксама бывае зіма, уноч з 31 студзеня на 1 лютага пачаўся моцны снегапад, а зараз ідуць дажджы, навокал адна гразь з гліны, у любым месцы бяры і сценкі ляпі.

Хаця надвор'е і не песціць, але працаваць даводзіцца досыць як многа, у гэтым годзе душманам няма супакою і зімой...

Пішыце. Да пабачэння.»

Гэта ўрываек з пісьма да бацькоў Анатоля Скобава – аднаго з тых, на чыю долю выпаў Афганістан.

Сённа ніхто не хоча браць на сябе адказнасць за тую нядаўнюю афганскую вайну, якая забрала сотні і сотні салдацкіх жыццяў. Яны так былі выхаваны, што верылі свайму ўраду, верылі ў правату сваёй справы, верылі і шлі ў бой не шкадуючы сябе. Сярод іх быў і наш зямляк Анатоль Скобаў.

Анатоль Скобаў нарадзіўся 3 ліпеня 1951 года ў вёсцы Дубрава Мікалаеўскага сельскага Савета ў прастай сялянскай сям'і, якая выхавала свайго сына сумленным чалавекам, сапраўдным патрыётам. Анатоль экстрэмам закончыў вышэйшае ваеннае авіяцыйнае вучылішча ў Сызрані.

У Афганістане ён у званні маёра камандаваў паветранай эскадрылляй.

«...Правінцыя Бадахшан. Крайні паўночны ўсход. Самы высакагорны раён краіны. Непрыступныя хрыбты, цясніны, леднікі, вечныя снягі. Тут амель зусім няма далін, дзе б радзіўся хлеб. Людзі адпраўляліся ва ўрадлівыя правінцыі Тахар, Кундуз за хлебам. Шлях займаў да некалькі месяцеў. А колькасць рабаўнікоў на дарогах вырасла за лік душманаў.

У Кундузе сабралася шмат жыхароў Бадахшанскіх уездаў. Яны звярнуліся за дапамогай да камандавання савецкага абмежаванага воінскага кантынента. Задачу выканання «хлебных рэйсаў даручылі лепшым экіпажам, у тым ліку і экіпажу Анатоля Скобава...»

Так пісаў пра нашага шумілінскага юнака падпалкоўнік Скрыжалін у газеце «Красная звезда».

А дома ў далёкай вёсачцы Дубрава бацькі Анатоля з хваляваннем чыталі яго доўгачаканае пісьмо:

«Добры дзень, дарагія тата, матуля!

Сёння атрымаў адразу чатыры пісьмы, пакуль ёсць час усім пішу адказы. Ваня піша, што атрымаў новую кватэру і што шмат работы. У водпуск паедзе ў ліпені.

а я ў верасні тамсама іду ў водпуск. Крыху больш двух месяцаў засталася. Безумоўна, зараз складаней – плюс 40 градусаў, без абутку па зямлі можна хадзіць хіба што падскокам...

Але мы ўжо неяк звыкліся, асабліва не скардзімся...

Да пабачэння. Усім вялікае прывітанне.

Толік.

24.06.84 г.»

Чыталі бацькі пісьмо і ў думках былі побач з сынам, а сэрцам падганялі тыя дні, што засталіся да сустрэчы.

«...А я ў верасні таксама іду ў водпуск. Крыху больш двух месяцаў засталася...»

Бязлітасны лёс распарадзіўся інакш. 14 ліпеня 1984 года Анатоль Скобаў загінуў на цяжкай, незразумелай афганскай вайне.

«...Верталёты маёра Анатоля Скобава і яго вядомага маёра Віктара Вароніна былі загружаны, што называецца, «пад завязку». Маршрут на большай сваёй частцы малавядомы, лятаць раней там не даводзілася...

Калі вярнуліся ў Кундуз за наступнай партыяй груза і людзьмі штурман вядучага экіпажа капітан Аляксандр Котаў разлічыў другі маршрут – напрасткі. Ён намнога карацей, але пралягаў над незнаёмымі горнымі масівамі, дзе хаваліся душманы...

І зноў, са звонкім свістам рассякаючы вінтамі паветра, адрываючыся ад зямлі, па ўзыходзячай спіралі набіраюць вышыню і бяруць курс на ўсход, дзе цяжкадаступныя цясніны будуць выпрабоўваць іх майстэрства, мужнасць, сілу духа, дзе іх з нецярпеннем чакаюць людзі...»

Гэта быў апошні палёт Анаголя Скобава.

Паклянемся, сябры,

Не забыць хлопцаў тых,

Хто жыццё палажыў

На афганскай зямлі.

А. Пятрова